

۱ هریک از عبارات سمت راست به کدامیک از مفاهیم سمت چپ اشاره دارد؟ (یک مورد اضافی است)

عبارات	مفاهیم
الف) امروزه بر زندگی بشر سیطره یافته و او را کنترل می کند.	۱) رشد جمعیت
ب) تغییراتی است که یک نظام اجتماعی در خود ایجاد می کند.	۲) آرمانها و ارزشها
ج) انسانها قادرند با توجه به آنها نظم اجتماعی را تغییر دهند.	۳) فناوری
د) پژوهشگر خود را در شرایط فرهنگی قوم مورد مطالعه قرار می دهد تا کنشهای آنها را تجربه کند.	۴) قوم نگاری
	۵) برداشت روزافزون از منابع تجدیدناپذیر

۲ سه رنگ چادر که زنان در سه منطقه فرهنگی متفاوت در ایران، استفاده می کنند را بیان کنید.

۳ نادیده گرفتن چه عواملی درباره چرایی وقوع پدیده های اجتماعی، موجب «هویت زدایی» از این پدیده ها می شود؟

۴ مطالعه پدیده های انسانی و اجتماعی، بدون توجه به ..... به نتیجه گیری های غلط و اشتباه منجر می شود.

۵ درباره معنای زندگی چه پرسش هایی در جهان متجدد و در میان صاحب نظران علوم اجتماعی مطرح بوده اند؟

۶ کدام پرسش در مورد معنای زندگی، از پرسش های مهم و کلیدی اندیشمندان علوم اجتماعی بوده است؟

۷ هر عبارت به کدام نوع روش پژوهش کیفی اشاره دارد؟

الف) اگر محققى بخواهد تمامی ابعاد یک پدیده خاص مثلاً یک فرد، یک نهاد اجتماعی یا یک فرهنگ را مطالعه کند و عمق پنهان و منحصر به فرد بودن آنرا نشان دهد. (.....)

ب) در این روش پژوهشگر برای مدتی با قومی که قصد تحقیق درباره آنها را دارد زندگی می کند، خود را در شرایط فرهنگی آن قوم قرار می دهد و کنشهایشان را تجربه می کند تا آنها را بهتر بشناسد. (.....)

هریک از عبارات سمت راست به کدامیک از مفاهیم سمت چپ اشاره دارد. (یک مفهوم اضافی است)

عبارات	مفاهیم
۱) آگاهی موجود در احوال‌پرسی از دیگران	الف) بی‌نظمی
۲) در زندگی روزمره بیشتر به چشم می‌آید.	ب) همراهی همدلانه
۳) به معنای تأیید کنشگران نیست.	ج) دانش عمومی
۴) نادیده گرفتن پیچیدگی و عمق پدیده اجتماعی	د) هویت‌زدایی
	ه) ذخیره آگاهی

عبارت‌های صحیح و غلط را مشخص کنید.

الف) ما انسان‌ها با تولد و ورود به جهان اجتماعی با دیگرانی که در همان جهان اجتماعی زندگی می‌کنند، در مجموعه‌ای از آگاهی‌ها و دانش‌ها سهیم و شریک می‌شویم.
 ب) برداشت روزافزون از منابع تجدیدناپذیر، از جمله تغییراتی است که یک نظام اجتماعی در محیط ایجاد می‌کند و رشد جمعیت نیز از جمله تغییراتی است که یک نظام در خود ایجاد می‌کند.
 ج) در جامعه‌شناسی تبیینی نه تنها ارزش بودن مهربانی و فداکاری قابل مشاهده و فهم است بلکه با استفاده از روش‌های تجربی می‌توان گفت که مهربانی یک فضیلت اخلاقی و کینه‌توزی یک رذیلت اخلاقی است.
 د) پرسش از معنای زندگی و ده‌ها پرسش دیگر مرتبط با آن، همواره ذهن انسان‌ها و بسیاری از اندیشمندان را به خود مشغول کرده است، این پرسش‌ها در جهان متجدد و در میان صاحب‌نظران علوم اجتماعی نیز مطرح بوده است.

هریک از عبارات سمت راست به کدامیک از مفاهیم سمت چپ اشاره دارد؟ (یک مورد اضافی است)

عبارات	مفاهیم
الف- موضوع آن عام‌تر از علوم اجتماعی است.	۱- نظم
ب- نمی‌توانیم آن‌را مشاهده کنیم زیرا به آن عادت کرده‌ایم.	۲- کنش اجتماعی
ج- فعالیت معناداری که با توجه به دیگری انجام می‌شود.	۳- علوم انسانی
د- مطالعه موردی یک ده با بررسی جزئیات زندگی مردم، موقعیت جغرافیایی، اوضاع جمعیتی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی	۴- علوم ابزاری
	۵- روش‌های کیفی

عبارت‌های صحیح و غلط را مشخص کنید.

الف) علوم اجتماعی، ظرفیت داوری درباره علوم طبیعی و فناوری حاصل از آن‌را دارند.
 ب) انسان در دیدگاه جامعه‌شناسی تبیینی نه تنها یک موجود طبیعی پیچیده دانسته می‌شود، بلکه با سایر موجودات طبیعی تفاوت‌های بنیادی دارد.
 ج) انقلاب‌های اجتماعی، اندیشه‌های جدید، شاهکارهای هنری و اختراعات بزرگ هنگامی پدید می‌آیند که انسان نظم موجود را رعایت کند.
 د) ماکس وبر تفهم را روش مستقلی برای علوم انسانی نمی‌دانست بلکه آن‌را مقدمه و پیش‌نیازی برای روش علمی که همان روش تجربی بود، می‌انگاشت.

هریک از عبارات سمت راست به کدامیک از مفاهیم سمت چپ اشاره دارد؟ (یک مورد اضافی است)

عبارات	مفاهیم
۱- گسترده‌ترین بخش ذخیره دانشی	الف) اخلاق‌گریزی
۲- نتیجه قواعد اجتماعی است.	ب) دانش علمی
۳- انکار ارزش‌های اخلاقی، مذهبی، عاطفی	ج) نظم اجتماعی
۴- پژوهشگر برای مدتی با قومی که قصد تحقیق درباره‌ی آن‌ها را دارد، زندگی می‌کند.	د) قوم‌نگاری
	ه) دانش عمومی

هر عبارت با کدام مفهوم ارتباط دارد: (یک مورد اضافی است.)

عبارات	مفاهیم
۱- جامعه‌شناسی در آغاز شکل‌گیری به آن نزدیک شد.	الف) تعارض میان دانش علمی و دانش عمومی یک جهان اجتماعی
۲- مطالعه تمامی ابعاد یک پدیده اجتماعی خاص مثلاً یک فرد یا یک نهاد اجتماعی	ب) علوم طبیعی
۳- رها کردن بخشی از ذخیره دانشی به نفع بخشی دیگر	ج) کنش اجتماعی
۴- تمامی پدیده‌های اجتماعی خرد و کلان با آن پدید می‌آیند.	د) مطالعه موردی
	ه) نظم اجتماعی

عبارت‌های صحیح و غلط را مشخص کنید.

- الف) دانش عمومی برای زندگی اجتماعی، مانند هوا برای انسان است.
 ب) در رویکرد تبیینی پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی و جامعه همانند طبیعت در نظر گرفته می‌شود.
 ج) همراهی همدلانه به معنای نگاه کردن به مسائل کنش‌گران از منظر خودشان و تأیید آن‌ها است.
 د) مسئله معنا درباره کل زندگی انسان و در مورد تمام پدیده‌های اجتماعی از جمله کنش‌ها مطرح است.

هر عبارت با کدام مفهوم ارتباط دارد: (یک مورد اضافی است.)

عبارات	مفاهیم
۱- جامعه‌شناسی در آغاز شکل‌گیری به آن نزدیک شد.	الف) تعارض میان دانش علمی و دانش عمومی یک جهان اجتماعی
۲- مطالعه تمامی ابعاد یک پدیده اجتماعی خاص مثلاً یک فرد یا یک نهاد اجتماعی	ب) علوم طبیعی
۳- رها کردن بخشی از ذخیره دانشی به نفع بخشی دیگر	ج) کنش اجتماعی
۴- تمامی پدیده‌های اجتماعی خرد و کلان با آن پدید می‌آیند.	د) مطالعه موردی
	ه) نظم اجتماعی

عبارت‌های صحیح و غلط را مشخص کنید.
 الف) دانش عمومی برای زندگی اجتماعی، مانند هوا برای انسان است.
 ب) در رویکرد تبیینی پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی و جامعه همانند طبیعت در نظر گرفته می‌شود.
 ج) همراهی همدلانه به معنای نگاه کردن به مسائل کنش‌گران از منظر خودشان و تأیید آن‌ها است.
 د) مسئله معنا درباره کل زندگی انسان و در مورد تمام پدیده‌های اجتماعی از جمله کنش‌ها مطرح است.

چرا برخی رویکردهای اجتماعی هویت‌زدایی می‌کنند؟

فهم هر کنش نیازمند چیست؟

بیدایش فرهنگ‌های مختلف نتیجه چیست؟

از میان موضوعات زیر یک مورد را انتخاب کنید و با راهنمایی دبیر خود و با استفاده از روش‌های کیفی درباره‌ی مسئله یا موضوعی مرتبط با آن تحقیق کنید:
 زنگ تفریح - مدارس غیرانتفاعی - کلاس‌های کنکور، هواداری از یک تیم ورزشی - زندگی فرد معتاد به موادمخدر -
 تکدی‌گری - الگوهای دوست‌یابی - افت تحصیلی - کودکان کار - بدحجابی، مزایا و معایب شبکه‌های اجتماعی.

در یکی از اردوهای جهاد سازندگی که به خوزستان رفته بودیم، میهمان عشایر عرب‌زبان منطقه شدیم. در همین سفر بود که هر آن‌چه از میهمان‌نوازی و خونگرمی آن‌ها شنیده بودیم، با چشم خودمان دیدیم. از میان همه‌ی آداب میهمان‌نوازی، یکی از رسوم میزبان به ما این درس را داد که آشنایی با آداب و رسوم اقوام مختلف و آگاهی از معنای این سنت‌ها تا چه اندازه در درک متقابل و برقراری ارتباط، مهم است. ماجرا از این قرار بود که پس از هر بار نوشیدن چای، میزبان بدون درنگ دوباره استکان‌های خالی ما را پر میکرد. این کار آن قدر تکرار شد تا یکی از دوستان ضمن تشکر به صراحت گفت که پذیرایی به قدر کفایت انجام شده است و ما دیگر میلی به نوشیدن چای نداریم. میزبان خونگرم و میهمان‌دوست هم توضیح داد که در میان عشایر منطقه، تا زمانی که میهمان استکان خالی‌اش به صورت وارونه در نعلبکی قرار ندهد، بدین معناست که همچنان به خوردن چای تمایل دارد و او نیز به همین علت دوباره در استکان‌های ما چای می‌ریخته است.

در صورتی که شما نیز تجربه‌ی مشابهی داشته‌اید و با کنش‌هایی مواجه شده‌اید که معنای آن‌را نمی‌دانسته‌اید، آن‌را با دوستانتان در میان بگذارید و بگویید چگونه توانستید معنای آن کنش را دریابید.

وصیت‌نامه‌های شهدای دفاع مقدس یکی از مهم‌ترین منابع برای تفسیر اعمال، افکار و شخصیت شهدای ایرانی است. در کلاس به گروه‌های چند نفره تقسیم شوید و در هر گروه، وصیت‌نامه‌ی یکی از شهدای دفاع مقدس را مرور کنید و درباره‌ی انگیزه‌های رزمندگان ایرانی از شهادت‌طلبی با دوستان خود گفت‌وگو کنید.

جامعه‌شناسی پوزیتیویستی از کدام روش‌ها استفاده می‌کند؟

برای فهم کنش انسانی باید از چه روش‌هایی استفاده کرد؟

برخی از معانی پدیده «خودکشی» را بنویسید.

برخی از معانی پدیده «فداکردن جان برای وطن» را بنویسید.

شبهات پدیده‌های «شهادت‌طلبی»، «فداکردن جان برای وطن» و «خودکشی» چیست؟

۲۷

در جهان متجدد و در میان صاحب‌نظران علوم اجتماعی چه پرسش‌هایی درباره معنای زندگی مطرح بود؟

۲۸

نمونه سوال‌هایی را ذکر کنید که به پرسش از معنای زندگی مرتبط است.

۲۹

صحیح یا غلط بودن عبارت زیر را مشخص کنید.
مسئله‌ی معنا درباره‌ی برخی از ابعاد زندگی انسان از جمله کنش‌ها مطرح است.

۳۰

۱ الف (ص ۱۵)

ب) ۱ (ص ۲۴)

ج) ۲ (ص ۳۵)

د) ۴ (ص ۵۰)

۲ پوشیدن چادر کاملاً سفید در ورزش، چادر رنگارنگ بندری، عبایه یا چادر عربی پوشش زنان عرب ایران که رنگش سیاه است.

۳ برخی رویکردها برای دستیابی به پاسخهای ساده، سراسر و کاملاً قابل‌پیش‌بینی درباره‌ی چرایی وقوع پدیده‌های اجتماعی، پیچیدگی و عمق این پدیده را نادیده می‌گیرند و از پدیده‌های اجتماعی و انسانی هویت‌زدایی می‌کنند.

۴ عمق آن‌ها

۵ آیا زندگی معنادار است؟ چه چیزی به زندگی، لذت‌ها و رنج‌های آن معنا می‌بخشد؟ آیا انسان از معنای زندگی آگاه است یا از آن غافل است؟ آیا کنش‌های افراد بیانگر معنای زندگی آن‌هاست؟

۶ مسئله معنا درباره‌ی کل زندگی انسان و در مورد تمام پدیده‌های اجتماعی از جمله کنش‌ها مطرح است. این پرسش که چگونه می‌توان معنای زندگی و معنای کنش‌های انسان‌های دیگر را فهمید، یکی از پرسش‌های مهم اندیشمندان علوم اجتماعی است.

۷ الف) مطالعه موردی

ب) قوم‌نگاری (ص ۵۰ و ۵۱)

۸ ۱) (ج) دانش عمومی (ص ۴)

۲) الف) بی‌نظمی (ص ۲۰)

۳) (ب) همراهی همدلانه (ص ۳۹)

۴) (د) هویت‌زدایی (ص ۴۶)

۹ الف) صحیح (ص ۳)

ب) صحیح (ص ۲۴)

ج) غلط (ص ۳۸)

د) صحیح (ص ۴۳)

۱۰ الف) ۳ (علوم انسانی)

ب) ۱ (نظم)

ج) ۲ (کنش اجتماعی)

د) ۵ (روش‌های کیفی)

۱۱ الف) صحیح (ص ۱۳)

ب) غلط (ص ۲۹)

ج) غلط (ص ۳۷)

د) صحیح (ص ۴۸)

۱۲ ۱) هـ (دانش عمومی)

۲) ج (نظم اجتماعی)

۳) الف (اخلاق‌گرایی)

د) ۴ (قوم‌نگاری)

۱۳ ۱- ب (ص ۲۶)

۲- د (ص ۵۰ و ۵۱)

۳- الف (ص ۶)

۴- ج (ص ۳۳)

۱۴ الف) صحیح (ص ۴)

ب) صحیح (ص ۲۶)

ج) غلط (ص ۳۹)

د) صحیح (ص ۴۳)

۱۵ ۱- ب (ص ۲۶)

۲- د (ص ۵۰ و ۵۱)

۳- الف (ص ۶)

۴- ج (ص ۳۳)

۱۶ الف) صحیح (ص ۴)

ب) صحیح (ص ۲۶)

ج) غلط (ص ۳۹)

د) صحیح (ص ۴۳)

۱۷ برخی رویکردها برای دستیابی به پاسخ‌های ساده و کاملاً قابل پیش‌بینی درباره‌ی چرایی وقوع پدیده‌های اجتماعی، بیچیدگی و عمق این پدیده را نادیده می‌گیرند و از پدیده‌های اجتماعی و انسانی هویت‌زدایی می‌کنند. (ص ۴۷)

۱۸ نیازمند دسترسی به معنای ذهنی و معنای فرهنگی است.

۱۹ خلاق و فعال بودن انسان‌ها در تولید معانی موجب پیدایش فرهنگ‌ها و جهان‌های اجتماعی مختلف می‌شود. (ص ۴۹)

۲۰ افت تحصیلی: بررسی افت تحصیلی در دانش‌آموزان سال آخر دبیرستان
بررسی عوامل موجود در دبیرستان مانند: کتاب درسی، تخصص و دانش دبیران مربوطه، مسائل و مشکلات عمومی در جامعه مانند فقر، بیکاری و اعتیاد که گریبانگیر خانواده‌ها شده است، وضع روحی و روانی دانش‌آموزان مانند افسردگی، ناامیدی از آینده مبهم، بی‌انگیزه بودن

۲۱ مثلاً در فرهنگ ایرانی اگر یک فرد، مقدار غذا در بشقاب قرار دهد و برای همسایه خود ببرد، هنگام پس دادن ظرف، در آن مقداری غذا قرار می‌دهند و ظرف را به صاحب آن تحویل می‌دهند و این کار نشانه احترام و تشکر است.
یا در فرهنگ ژاپن، هورت کشیدن هنگام خوردن سوپ در مقابل میزبان، نشانه خوشمزگی بودن غذا برای مهمان و احترام به میزبان است اما در فرهنگ ایرانی این عمل نشانه بی‌احترامی است.

۲۲ بر مبنای وصیت‌نامه شهید سیدجمال کمالی: «شوق به حیات جاودانه، دست‌یافتن به معنای متعالی انسان، دیدار محبوب»

۲۳ روش‌های کمی

۲۴ برای فهم کنش انسان‌ها باید به سراغ روش‌هایی رفت که تنوع‌ها و تفاوت‌های معانی کنش را در نظر قرار می‌دهند. این روش‌ها به نام «روش‌های کیفی» شناخته می‌شوند.

۲۵ رنج‌گریزی، احساس پوچی، فشارهای اقتصادی، بحران‌های اجتماعی، بحران معنویست و ...

۲۶ دفاع از غرور ملی، میهن‌دوستی، غلبه بر دشمن، کشورگشایی، هیجان و ...

۲۷ دست‌شستن از جان و زندگی در دنیا و استقبال از مرگ است.

۲۸ - آیا زندگی معنادار است؟

- چه چیزی به زندگی، لذت‌ها و رنج‌های آن معنا می‌بخشد؟

- آیا زندگی معانی از پیش تعیین شده دارد یا انسان‌ها خود به زندگی خویش معنا می‌بخشند؟

- آیا انسان از معنای زندگی‌اش آگاه است یا از آن غافل است؟

- آیا کنش‌های افراد، بیانگر معنای زندگی آن‌هاست؟

- آیا انسان به همه‌ی معانی مختلفی که می‌توان برای زندگی در نظر گرفت، گرایش یکسانی دارد یا بنا به سرشت خود، به برخی معانی زندگی گرایش بیش‌تری دارد و از برخی معانی متنفر و گریزان است؟ و ...

- زندگی چیست و انسان‌ها با چه آرمان، انگیزه و دلیلی به زندگی ادامه می‌دهند؟
- انسان‌ها چه تفاوتی با یکدیگر دارند که برخی در زندگی خود امیدوارند و برخی احساس پوچی و بیهودگی می‌کنند و زندگی را تکراری و ملال‌آور می‌بینند؟
- چه چیزهایی زندگی را گوارا و شیرین می‌کند و چه عواملی آن را تلخ و ناگوار می‌سازد؟
- معیار زنده بودن چیست؟
- آیا به صرف وجود علائمی چون نفس کشیدن، خوردن و رشد جسمانی می‌توان انسان را زنده دانست؟
- مرگ پایان زندگی است یا مرحله‌ای از مراحل زندگی انسان است؟ و ...

غلط (ص ۱۴۴) (۰ / ۲۵)